

Covid-19 pandemisini ‘cinsiyetli’ bir küresel kriz olarak deneyimledik!

8 Mart Dünya Kadınlar Günü öncesinde açıklamalarda bulunan Beykoz Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Birsen Talay Keşoğlu, “Covid-19 pandemisini, ‘cinsiyetli’ bir küresel kriz olarak deneyimledik” diyerek kadınların pandemi nedeniyle maruz kaldığı toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin derinleştiğine dikkat çekti. Tüm dünyada cinsiyet eşitsizliğinin en yoğun yaşandığı alanların siyaset ve ekonomi olduğunu söyleyen Keşoğlu, dünyada bölgelere göre cinsiyet eşitliğinin tam olarak sağlanacağı düşünülen sürenin en az 52, en fazla 195 yıl olduğunu belirtti.

Her yıl 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde cinsiyet eşitsizliğine dikkat çekmek, kadınların hak ihlallerini gündeme getirmek için çeşitli farkındalık çalışmaları düzenleniyor. Beykoz Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Birsen Talay Keşoğlu, pandemi nedeniyle bir iş yerinde çalışan ya da çalışmayan her yaş grubundan kadının ev içi iş yükünün hiç olmadığı kadar arttığına, kadınların maruz kaldığı toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin de derinleştiğine dikkat çekerek, “Covid-19 pandemisini, ‘cinsiyetli’ bir küresel kriz olarak deneyimledik” dedi. Tüm dünyada cinsiyet eşitsizliğinin en yoğun yaşandığı alanların ise siyaset ve ekonomi olduğunu söyleyen Keşoğlu, dünyada bölgelere göre cinsiyet eşitliğinin tam olarak sağlanacağı düşünülen sürenin en az 52, en fazla 195 yıl olduğunu belirtti.

“Mücadelenin çok güçlü olması gerekiyor”

Cinsiyet eşitsizliğiyle mücadelede Covid-19 nedeniyle oluşan gerilemeyi durdurmak ve ötesine geçmek için mücadelenin çok güçlü olması gerektiğine dikkat çeken Keşoğlu, şunları söyledi:

“World Economic Forum’un, 2021 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporuna göre, cinsiyet eşitliğini sağlamak için gösterilen çaba bugünkü gibi devam ederse, dünya çapında, bütün kategorilerde, tam olarak toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için ortalama 136 yıl daha beklemek gerekecek. 2021’de küresel olarak toplumsal cinsiyet eşitliğine yaklaşma oranı ortalama olarak yüzde 68. Tüm kategoriler arasında en büyük farkın yaşandığı alan ise siyaset. Bugüne kadar bu farkın sadece yüzde 22’si giderildi ve ayrıca 2020 raporundan bu yana bu oranda yüzde 2,4 gerileme kaydedildi. Eşitlik mücadelesi var olan biçimiyle devam ederse, cinsiyet eşitsizliklerinin gelecekte Batı Avrupa’da 52 yılda, Kuzey Amerika’da 62 yılda ve Güney Asya’da 195 yılda tamamen ortadan kalkacağı varsayılıyor.

Beykoz Üniversitesi'nde kadın personel sayısı ağırlıkta

Cinsiyet eşitsizliğinin en yoğun yaşandığı siyaset ve ekonomi başta olmak üzere birçok alanda kadınların sayısının artması gerektiğini belirten Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Keşoğlu, "Üniversiteler de bu alanlardan bir tanesi. Beykoz Üniversitesi'nde kadın akademisyen ve idari personelin oranı her geçen yıl artıyor. 2020'ye göre 2021 yılında idari alanda kadın personel sayısı yüzde 44, akademik alandaki kadın personel sayısı ise yüzde 88 arttı. Toplam sayıya bakıldığında ise 2021'de kadın çalışan oranında yüzde 78'lik bir artış gerçekleştiğini görüyoruz." dedi.

Kadının ev içi iş yükü hiç olmadığı kadar arttı

"Karantina günleri ücretli çalışsın ya da çalışmasın her yaş grubundan kadının ev içi iş yükünü hiç olmadığı kadar artırdı, kadınların maruz kaldığı toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler de derinleşti. Covid-19 pandemisini, 'cinsiyetli' bir küresel kriz olarak deneyimledik" diyen Prof. Dr. Keşoğlu, kadınların Covid-19 salgını sebebiyle ücretli ve ücretsiz olarak çok daha fazla çalıştıklarını ve yoksullaştıklarına şahit olduğunu belirterek şöyle konuştu:

"Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de benzer sonuçlar görüldü. Salgın süreci nedeniyle işini kaybeden kadın oranı, erkeklere kıyasla daha yüksek gerçekleşti. UNDP Türkiye Ofisi ve İstanbul Bölge Merkezi tarafından desteklenen araştırmaya göre istihdamdaki kadınlar oransal olarak daha fazla gelir ve iş kaybı yaşarken, aynı zamanda erkeklere oranla daha sınırlı ücretli izin kullanabildi.

BM Kadın Birimi, TÜSİAD ve TÜRKONFED'in ortaklaşa yürüttüğü diğer bir çalışmaya göre, özel sektörde çalışan kadınların neredeyse tamamına yakını (yüzde 99) artan ev işleri ve çocuk/yaşlı/hasta bakımı nedeniyle pandemi döneminde zorlandıklarını; yüzde 97'si uzaktan ve evden çalışma nedeniyle iş yüklerinin bu dönemde çok arttığını; yüzde 94'ü stres, endişe ve tükenmişlik yaşadıklarını; yüzde 84'ü gelir azalması veya kaybı yaşadıklarını; yüzde 89'u ise ev içi şiddetin pandemi karantinası ve artan iş yükü bağlamında yaygınlaştığını belirtti."

"Kapanma hali kadınlara yönelik ev içi erkek şiddetini tetikledi"

Salgın nedeniyle alınan eve kapanma önlemlerinin kadına yönelik ev içi erkek şiddetini de tetiklediğini dile getiren Keşoğlu, "Bahsi geçen araştırmalarının ortaya çıkardığı sonuçlara göre; kapanma döneminde kadınların ev içi ve dışı çalışma süreleri arttı, ücretleri düzensizleşti, azaldı veya tamamen ortadan kalktı, ancak kadınlara yönelik erkek şiddeti arttı. Kapanma hali, artan ekonomik sorunlar ve gelir kaybı kadınlara yönelik ev içi erkek şiddetini tetikledi. Yaşadığımız küresel sağlık krizi ve ona eşlik eden ekonomik kriz, kadınların işgücü piyasasında hâlihazırdaki dezavantajlı konumunu daha da kötüleştirdi. Ayrıca kadınların karşılıksız bakım emeği ve ev işi yükünü de artırdı. Toplumsal cinsiyete dayalı çeşitli şiddet türlerini yaygınlaştırdı. Bunun yanında bu sorunlara yönelik olarak son 30 yılda geliştirilen 'toplumsal cinsiyet eşitliği' temelli olumlu müdahalelerin etkisini azalttı. Birleşmiş Milletler'in (BM) yayımladığı küresel veriler, koronavirüs salgınının kadınların son 25 yıldır eşitlik mücadelesinde elde ettikleri kazanımları yok edebileceğine işaret etse de umudumuz ve birikimimizle eşitlik arayışımız devam edecek" dedi.